

Gudstjeneste Lille Lyngby Kirker

den 29. december 2019

Kirke dag: Julesøndag/B

Tekst: Jer 31,15-17; Rom 3,19-22; Matt 2,13-23

Salmer:

LL: 109 * 131 * 487 * 130 * 108,1 * 121

Ved grænsen mellem Israel og Egypten stod en dag en ung mand med sin unge kone og nyfødte søn og bad om asyl. ”Vi er jøder” sagde manden, ”men vi kan ikke være i Israel, vi bliver forfulgt af kongen og hans tropper.” Ved den nærmere undersøgelse af sagens omstændigheder finder man ud af, at barnet er Guds Søn; men det er ikke sikkert for barnet at opholde sig i Guds folk, og barnet og dets forældre får opholdstilladelse, til det igen er muligt at vende hjem i sikkerhed. Og således går det til, at barn Jesus tilbringer sin første tid i et fremmede folk. Som flygtning og hjemløs. Som flygtning og hjemløs fra sit eget folk.

Denne fortælling om det lille Jesus barn, om flugten til Egypten grundet Herodes' forsøg på at få slået barnet ihjel, kommer lige efter den meget kendte og elskede beretning om vismændenes besøg hos den hellige familie i krybberummet. Den fortælling skal dog først høres i gudstjenestesammenhæng den første søndag efter nytår, nemlig til Hellig tre Konger. Så vi springer lidt i begivenhedsforløbet.

Fortællingen om Jesus-barnets flugt til Egypten, om Josefs drøm med englens besked om flugten, er virkelig noget, der skiller de teologiske vande i dansk kirkeliv. Det mest markante og afgørende skel deler teologer og præster i to grupper, hvoraf den ene mener, at fortællingerne om Jesu barndom er pure opspind og en slags folkefortællinger i bedste romantiske og

folkelige stil. Den anden gruppe mener, at når det er fortalt i Bibelen, så er det fordi, det er sket. Og forskellen i opfattelsen af denne bibeltekst har så også givet sig udslag i utallige bøger om forståelsen af teksterne. Og her er der endda nogle, der overhovedet ikke beskæftiger sig med teksterne og slet ikke regner teksterne for at være bibelsk originale.

Det giver så en del problemer i dag, hvor der skal prædikes over teksterne i menighedens gudstjeneste. For hvordan skal man prædike om Jesus med udgangspunkt i nogle beretninger om begivenheder, der aldrig er sket.

Der er så også en slags blød mellemløbet, der tager teksterne alvorligt, men som konstruerede tekster med et ganske særligt sigte, og i dette tilfælde at tydeliggøre, at Jesus sympatiserer med flygtninge og kan følge dem i deres vilkår og frustrationer, for han har selv prøvet det på sin egen krop. Men, hvis ikke beretningerne er autentiske, så har han jo altså alligevel ikke prøvet det på sin egen krop. Selvmodsigelserne er himmelråbende, og de teologisk krumspring vanvittige.

Jeg er af den opfattelse, at også barndomsfortællingerne i Ny Testamente er fortællinger om Jesu liv på jord. Og jeg deler ikke forståelsen af dagens beretning om flugten til Egypten, at den tjener til at lære Jesus om flygtninges vilkår. Jeg synes, at det er lige så absurd, som hvis man sagde, at Jesus aldrig blev gift, fordi han skulle solidariser sig med alle singler. Og nu skal det jo ikke blive til et teologisk foredrag; men jeg vil godt komme med én begrundelse for, at jeg tror, at vi har at gøre med autentiske fortællinger og begivenheder om Jesus. Og det er, at både ramaskriget, der steg op fra Betlehem over Herodes' bestialske barnemord og Guddomsbarnets vendte tilbage til Israel er opfyldelse af profetier fra Det gamle Testamente. Og forholdet mellem GT og NT er, som en, og jeg kan ikke huske,

hvem den ene er, som har sagt: NT er skjult i GT og GT er åbenbaret i NT.

Men i én sammenhæng har jeg samme problemer med teksterne til i dag, som så mange andre, nemlig i den situation, at der skal prædikes over dem for menigheden. Og det synes jeg faktisk er temmelig svært. Det er fortællinger om begivenhedsforløb, og hvad kan vi lære af det? Hvad kan vi tage med os derfra?

Ja, nogle vil så sige: solidariteten med flygtninge. Jamen, Jesus kan solidarisere sig med flygtninge, krigsofre, voldtagne mænd og kvinder, psykisk syge, kronisk og uhelbredeligt syge mennesker, kræftpatienter, svigtede børn og unge, ensomme, stofmisbrugere, ofre for naturkatastrofer, syndige mennesker; ja, Jesus solidariserer sig og sympatiserer med ethvert menneske på jord uagtet hvilken livssituation, vi måtte befinde os i. Og det uden at have prøvet noget af det på sin egen krop. Jesus har jo ikke været kræftpatient. Alligevel oplever også disse mennesker, at Jesus tager dem i hånden i deres lidelser. Så vi behøver ikke en fortælling om Jesus som flygtning, for at kunne tage det til os. Da Jesus som voksen møder en kvinde og siger til hende, at han tørster, da er det jo heller ikke for at sympatisere med tørkeramte mennesker.

Der er dog noget symptomatisk over beretningerne. Træder vi lige lidt tilbage og gør os et lidt større billede af Jesu komme til jord, så finder hans fødsel sted i, hvad man med nutidens sprogbrug kan kalde udkants-Betlehem. De første mennesker, der ser ham er nogle hyrder, nogle af dem fra samfundets absolutte bund. Mænd, der kun kan være hyrder, kan man faktisk ikke bruge til noget som helst. De næste, der kommer i stalden er godt nok vise og rige; men de er fremmede. Det første betydelige menneske fra Guds eget folk, der kommer til barnet, kommer for at slå det ihjel. Som Johannes siger det i

begyndelsen af sit evangelium: Han kom til sine egne; men de tog ikke imod ham. Vi hører gang på gang i disse begivenhedsforløb, at Maria gemmer det sagte og det skete i sit hjerte. Der er faktisk ikke noget at sige til, hvis hun har siddet og tænkt: Hvordan i alverden skal det dog gå mit barn?

Hvis barndomsfortællingerne har noget budskab, har en slags profeti over sig, så kunne det være det, der i første omgang bliver resultatet af Jesu liv på jord:

Nemlig det, at det var hovedsagligt og bortset fra nogle enkelte undtagelser mennesker fra samfundets bund, udstødte, ulykkelige, magtesløse og håbløse mennesker, det var mennesker, der stort set ikke havde andet at håbe på end Gud, der også så Gudsmanden i Menneskesønnen. Det var stort set kun mennesker, der ikke så nogen frelse i livet, der i Jesus så deres Frelser og troede ham på hans ord. Og da evangeliets forkyndelse skulle udbredes og gå sin gang, jf. Jesu egne ord, ud i alverden, da var det også de fremmede, der tog det til sig. Det var i det fremmede, der blev bygget kirker og menigheder. Hjemme i Israel blev de kristne forfulgt, som Kristus var blevet forfulgt.

Og det var også de betydelige mennesker blandt hans egne, der fuldførte, hvad Herodes ikke kunne. Herodes, jødernes konge, lykkedes ikke med at slå barnet ihjel; men det lykkede jødernes præster, det jødiske samfunds top, at få slået Jesus fra Nazareth ihjel. Og som Jesus kaldes i det fremmede og hjem, således skal alle Guds børn kaldes hjem efter Guds vilje og plan.

Men uanset, hvordan vi reagerer på Guds søns komme og virke, så kan vi ikke forhindre, at – for nu at bruge nogle ord, jeg har brugt en del gange i denne juls prædikener – vi kan ikke forhindre, at Gud Herren bekymrer sig om os og vil

menneskers frelse. Derfor lykkedes det ikke for Herodes. Guds frelsesplan med Jesus som Frelseren, blev ikke ødelagt, fordi Herodes fik slået barnet ihjel. Gud vil have Frelsen ind i verden som menneskers mulighed.

Vi skal synge det, synes jeg, så godt i vers 4 i næste salme:

Derfor er tiden for alvor nu inde
til at forkynde for alle: Hold ud!
thi der er fred og forsoning at finde
hos denne menneskesøn, som er Gud!

Gud Herren vil have ført ud i lyset og livet, hvad der er Hans vilje, og hvad Han har givet løfter om. Gud vil have det i GT skjulte åbenbaret med konsekvenser for mennesker. Det som i epistellæsningen hedder *Guds retfærdighed ved tro på Jesus Kristus*.

Og som Gud vil, så sker det!

Menneske, fryd dig,
os er en evig Frelser fød.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.